

Sygn. akt II Ca 1167/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 października 2016 r.

Sąd Okręgowy w Kielcach II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący: **SSO Bartosz Pniewski**

po rozpoznaniu w dniu 26 października 2016 r. w Kielcach

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością spółki komandytowo - akcyjnej w W.

przeciwko J. D.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda od wyroku zaocznego Sądu Rejonowego w Kielcach

z dnia 10 maja 2016 r., sygn. akt I C 804/14 upr.

oddala apelację.

ZARZĄDZENIE

doręczyć odpis wyroku:

- pełnomocnikowi strony powodowej – adw. M. G.,
- pozwanemu J. D., dodatkowo z informacją o niezaskarżalności wyroku.

Sygn. akt II Ca 1167/16

UZASADNIENIE

W pozwie złożonym w dniu 16 grudnia 2015 roku powód (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością S.K.A. w W. wniósł o zasądzenie do J. D. kwoty 1749,10 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od kwoty 1600 zł od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty. Na uzasadnienie swojego żądania powód podał, że nabył wierzytelność w kwocie 1 600 zł wynikającą z umowy pożyczki udzielonej pozwanemu przez (...) Sp. z o.o. Umowa pożyczki zawarta została za pośrednictwem pośrednika kredytowego, działającego w imieniu i na rzecz (...) Sp. z o.o. i na jej podstawie pozwany zobowiązany był do spłaty należności w terminie do dnia 9 kwietnia 2015 roku, z czego się nie wywiązał. Z tytułu cesji wierzytelności w terminie do dnia 9 kwietnia 2015 roku, pozwany zobowiązany jest zatem do zapłaty na rzecz powoda wszystkich wierzytelności, które stały się wymagalne z dniem upływu terminu płatności pożyczki, tj. z dniem 9 kwietnia 2015 roku.

Wyrokiem zaocznym wydanym w dniu 10 maja 2016 roku Sąd Rejonowy w Kielcach oddalił powództwo.

Powyższe rozstrzygnięcie Sąd Rejonowy oparł na następujących ustaleniach faktycznych.

W dniu 30 listopada 2013 roku (...) Sp. z o.o. w W. zawarła z (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością S.K.A. umowę ramową, stanowiącą podstawę do zawierania przez strony kolejnych transakcji Instrumentów pochodnych. Potwierdzeniem Transakcji Kredytowego Instrumentu Pochodnego z dnia 31 stycznia 2014 roku, przeniesiono ryzyko kredytowe z (...) Sp. z o.o. na P. spółka z ograniczoną odpowiedzialnością(...)Aneksem z dnia 10 lutego 2014 roku strony zmieniły część zapisu Potwierdzenia, dotyczącą stałego wynagrodzenia. W dniu 28 lutego 2014 roku (...) Sp. z o.o. przeniosła, za wynagrodzeniem dostarczone wierzytelności na (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością (...) Zgodnie z protokołem Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia spółki pod firmą (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością(...) sporządzonym w dniu 21 stycznia 2014 roku w formie aktu notarialnego, powód stał się komplementariuszem w (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością (...)a (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością (...). zmieniła nazwę na (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Spółka komandytowa – akcyjna. W oparciu o umowę zbycia ogółu praw i obowiązków, (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, stała się jedynym wspólnikiem (posiadającym 100 udziałów) spółki (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością (...) Protokołem Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia P. spółka z ograniczoną. Protokołem Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością (...) wyrażona została zgoda na przeniesienie na dotychczasowego komplementariusza, tj. (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością . (...) ogółu praw i obowiązków w spółce, na spółkę pod firmą (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością. W dniu 25 kwietnia 2015 roku (...) Sp. z o.o. w W. wystawiła adresowane do J. D. pismo, w którym wezwała do uiszczenia kwoty 1 625,10 zł. Tytułem spłaty pożyczki numer (...). W dniu 24 maja 2015 roku (...) sp. z o.o. w W. wystawiła adresowane do J. D. pismo, w którym wezwała do uiszczenia kwoty 1 658,20 zł tytułem spłaty pożyczki numer (...). W dniu 9 czerwca 2015 roku (...) Sp. z o.o. w W. wystawiła adresowane do J. D. pismo, w którym wezwała do uiszczenia kwoty 1.682,00 zł tytułem spłaty pożyczki numer (...).

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Rejonowy uznał powództwo za niezasadne.

Sąd Rejonowy zwrócił uwagę, że jako dokument potwierdzający zawarcie umowy pożyczki z J. D., powód dołączył do pozwu jedynie wzór umowy pożyczki odnawialnej V..pl, z którego nie wynika, czy i w jakiej dacie umowa z pozwanym została zawarta, a także jaka kwota pożyczki była jej przedmiotem. Według twierdzeń pozwu, pożyczki zawierane przez (...) Sp. z o.o. przy udziale pośrednika kredytowego wymagały złożenia przez pożyczkobiorcę stosownego wniosku o pożyczkę. Powód twierdził, że wniosek taki został przez pozwanego złożony w dniu 8 lutego 2015 roku, jednak w aktach sprawy brak jest jakiegokolwiek pisma opatrzonego datą 8 lutego 2015 roku. Do pozwu dołączone zostały jedynie 3 wydruki pism, w których pozwany wskazany został jako pożyczkobiorca. Każdy z tych wydruków opatrzony jest inną datą i zawiera inny wariant pożyczki: pierwszy wymienia jako kwotę pożyczki 600 zł – wariant z dnia 10 lutego 2015 roku, drugi 1 100 zł – wariant z dnia 17 lutego 2015 roku, trzeci 1 600 zł ~ wariant z dnia 20 marca 2015 roku. Różnice dotyczą także terminów spłat pożyczki: w pierwszych dwóch wariantach jest to 12 marzec 2015 roku, zaś w trzecim – 26 marzec 2015 roku. Żaden z dokumentów nie wskazuje jako daty spłaty pożyczki terminu wskazanego przez powoda, tj. 9 marca 2015 roku, żaden nie wskazuje też przyczyn różnic w terminach spłat pożyczki i kwotach pożyczki, rzekomo udzielonej pozwanemu. Dodatkowo, skoro wariant pożyczki na kwotę 1600 zł sporządzony został w dniu 20 marca 2015 roku, to pożyczka w takiej wysokości nie mogła zostać udzielona pozwanemu w dniu 10 lutego 2015 roku i to z terminem jej spłaty wskazanym na 9 marca 2015 roku. Już te okoliczności powodują, że twierdzenia powoda nie mogą uznane zostać za wiarygodne. Nadto powód dołączył do pozwu trzy wydruki adresowanych do pozwanego wezwań do zapłaty, opatrzonych datami: 25 kwietnia 2015 roku, 24 maja 2015 roku i 9 czerwca 2015 roku, jednak ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego nie wynika, aby pisma te zostały do pozwanego wysłane (brak dowodów ich nadania i zwrotnych potwierdzeń odbioru). W sprawie niniejszej zostało w istocie wykazane jedynie wystawienie wezwań do zapłaty, ale już nie zawarcie samej umowy, ani tym bardziej wysokość dochodzonego roszczenia. Sąd Rejonowy stwierdził, że nawet gdyby powód dołączył dokumenty świadczące o zawarciu przez (...) Sp. z o.o. z pozwanym, J. D., umowy pożyczki, i tak nie wykazał nabycia wierzytelności wynikającej z tej umowy od (...) Sp. z o.o. Ze złożonej do akt sprawy listy wierzytelności (k. 43) w ogóle nie wynika bowiem, aby stanowiła ona załącznik do umowy cesji wierzytelności, a jej treść uprawnia jedynie do przyjęcia, że stanowi ona luźny zbiór umów pożyczki wynikających z nich należności.

Apelację od tego wyroku wniósł powód, zaskarżając go w całości i zarzucając:

1) naruszenie prawa procesowego mającego wpływ na wynik sprawy, a to art. 233 § 1 k.p.c. poprzez dokonanie oceny wiarygodności źródeł dowodowych w sposób dowolny, z przekroczeniem zasady swobodnej oceny dowodów, a polegające w szczególności na:

a) wybiórczym potraktowaniu materiału dowodowego, bezpodstawnym uznaniu, że dokumenty przedstawione przez powoda nie dowodzą zasadności roszczenia o zapłatę z tytułu niespłaconej pożyczki, podczas gdy powód przedstawił Umowę P. Odnawialnej, która została zaakceptowana przez pozwanego oraz wszelkie dokumenty wykazujące zasadność roszczenia,

b) uznaniu, że brak formy pisemnej umowy pożyczki nie mógł doprowadzić do uwzględnienia roszczenia w sytuacji, w której strona powodowa wykazała przekazanie należności z tytułu zawartej umowy pożyczki zgodnie ze skutecznie zawartą umową pożyczki (umowa zawarta na odległość),

c) wybiórczej i stronniczej interpretacji treści zapisów Umowy P. Odnawialnej, w szczególności ustaleniu, że umowa powinna zostać zawarta w formie pisemnej. Podczas gdy zapis umowy jasno precyzuje formę zawarcia umowy przy wykorzystaniu środków porozumiewania się na odległość,

d) braku odniesienia się do złożonego dokumentu w postaci potwierdzenia przelewu kwoty 0,01 zł, stanowiącego dowód zaakceptowania przez pozwanego warunków umowy pożyczki oraz regulaminu świadczenia usług drogą elektroniczną,

e) wybiórczym potraktowaniu materiału dowodowego, bezpodstawnym uznaniu, że dokumenty przedstawione przez powoda nie dowodzą zasadności przejścia uprawnień na (...) Sp. z o.o. (...), podczas gdy powód przedstawił (...) z dnia 30 listopada 2013 roku, która to wraz z aneksami jest dokumentem dowodzącym przeniesienie wierzytelności na powoda,

2) naruszenie prawa materialnego mającego wpływ na wynik sprawy, a to art. 720 § 1 k.c. poprzez jego niezastosowanie, w sytuacji w której powód zobowiązał się i przekazał pozwanemu określoną ilość pieniędzy, a pozwany nie zwrócił przedmiotowej kwoty w określonym terminie,

3) naruszenie prawa procesowego mające wpływ na wynik sprawy, a to art. 505³² § 1 k.p.c. poprzez uznanie, że powód nie zgłosił w pozwie dowodów na poparcie swoich twierdzeń, podczas gdy dowody te były zgłoszone w pozwie złożonym w elektronicznym postępowaniu upominawczym oraz złożone wraz z pozwem na formularzu urzędowym po uprzednim wezwaniu sądu.

4) naruszenie prawa procesowego mającego wpływ na wynik sprawy, a to art. 339 § 2 k.p.c. poprzez uznanie, że twierdzenia strony powodowej budzą uzasadnione wątpliwości w sytuacji, w której strona powodowa wykazała zawarcie umowy pożyczki oraz przekazanie należności z niej wynikającej, tym samym przedstawiła wszelkie dowody na poparcie swych twierdzeń,

5) naruszenie prawa materialnego mającego wpływ na wynik sprawy, a to art. 60 k.c. poprzez jego niezastosowanie, podczas gdy z okoliczności faktycznych sprawy wynika, że strona pozwana ujawniła skutecznie w postaci elektronicznej swoją wolę zawarcia umowy pożyczki, zgodnie z przepisami dotyczącymi zawierania umów na odległość,

6) naruszenie prawa materialnego mającego wpływa na wynik sprawy, a to art. 6 ust. 1 ustawy o ochronie praw konsumentów poprzez uznanie, że umowa pożyczki zawarta na podstawie powyższego przepisu wymaga formy pisemnej

7) naruszeniu prawa materialnego mającego wpływ na wynik sprawy, a to art. 509 § 1 k.c. poprzez jego błędną wykładnię prowadzącą do uznania, że pozwany nie wykazał przejścia wierzytelności, podczas gdy załączone dokumenty jednoznacznie wskazują zindywidualizowaną wierzytelność, która przeszła na powoda.

8) naruszenie prawa materialnego mającego wpływ na wynik sprawy, a to art. 65 § 2 k.c. poprzez jego błędną wykładnię prowadzącą do zbadania dosłownego brzmienia umowy, podczas gdy Sąd powinien badać zgodny zamiar strony i cel umowy, który w niniejszym stanie faktycznym bezsprzecznie dotyczył cesji wierzytelności, na podstawie której powód opiera swoje żądanie.

W oparciu o te zarzuty powód wniósł o:

1) zmianę zaskarżonego wyroku i uwzględnienie dochodzonego powództwa oraz zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów postępowania apelacyjnego,

2) ewentualnie uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd I instancji, pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach za I i II instancję sądową według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja jest bezzasadna.

Sąd Rejonowy dokonał wszechstronnej oceny zaoferowanego mu przez powoda materiału dowodowego zgodnie z kryteriami określonymi w art. 233 § 1 k.p.c., na tej podstawie prawidłowo ustalił okoliczności faktyczne istotne dla rozstrzygnięcia i wydał trafny wyrok zaoczny, oddalając powództwo.

Sformułowane w apelacji zarzuty, zarówno odnoszące do naruszenia przepisów postępowania, jak również przepisów prawa materialnego nie podważają tej oceny.

Wbrew zarzutowi apelacji okoliczności przedstawione w pozwie, w świetle dołączonych do niego dokumentów i innych środków dowodowych w rozumieniu przepisu art. 308 k.p.c., budziły uzasadnione wątpliwości nie pozwalające na podstawie przepisu art. 339 § 1 i 2 k.p.c. wydać wyrok zaoczny uwzględniający dochodzone roszczenie. Sąd Rejonowy słusznie podkreślił, że przedstawione dokumenty nie stanowiły dostatecznej podstawy do ustalenia, że pozwany zawarł w dniu 10 lutego 2015 roku umowę pożyczki odnawialnej V.pl, ani tym bardziej określenia jej istotnych warunków dotyczących wysokości przekazanych pozwanemu środków oraz terminu spłaty. Istotnie do pozwu dołączone zostały jedynie trzy wydruki pism, w których pozwany wskazany został jako pożyczkobiorca, przy czym każdy z tych wydruków opatrzony jest inną datą i zawiera inny wariant pożyczki, dotyczący wysokości pożyczki i terminów spłat pożyczki. Sąd Rejonowy trafnie podkreślił, że żaden z dokumentów nie wskazuje jako daty spłaty pożyczki terminu wskazanego przez powoda, tj. 9 marca 2015 roku, żaden nie wskazuje też przyczyn różnic w terminach spłat pożyczki i kwotach pożyczki, rzekomo udzielonej pozwanemu. Istotne jest również, że skoro wariant pożyczki na kwotę 1600 zł sporządzony został w dniu 20 marca 2015 roku, to pożyczka w takiej wysokości nie mogła zostać udzielona pozwanemu w dniu 10 lutego 2015 roku i to z terminem jej spłaty wskazanym na 9 marca 2015 roku. Skarżący nie przedstawił argumentów, które przy ocenie tego materiału dowodowego prowadziły do innej konkluzji niż wyciągnięta przez Sąd Rejonowy. Jeśli bowiem uznać, że dokument „Twoje warunki umowy pożyczki w (...)” stanowi potwierdzenie zawartej pożyczki i jest generowany w chwili utworzenia przez pozwanego Profilu Klienta na stronie internetowej, to w dalszym ciągu nie jest jasne dlaczego powód przedstawił aż trzy takie dokumenty różniące się w opisany powyżej sposób. Dodać przy tym należy, że skoro dokument ten ma wskazywać rachunek bankowy, z którego pozwany dokonał opłaty rejestracyjnej w wysokości 0,01 zł celem potwierdzenia zawarcia umowy pożyczki, to powód zupełnie nie dostrzega, że kluczowy - jego zdaniem - dokument w postaci potwierdzenia przelewu kwoty 0,01 zł, na który powołuje się w zarzutach apelacyjnych, nie został dołączony nie tylko do pozwu, ale również do apelacji. Sąd Rejonowy nie miał zatem podstaw, aby ustalić, że pozwany w celu zaakceptowania warunków umowy pożyczki, zgodnie z jej postanowieniami, przekazał powodowi kwotę 0,01 zł. Równie gołosłowne i nie mające poparcia w jakimkolwiek dowodzie są twierdzenia powoda, że na rachunek bankowy, z którego pozwany przelał kwotę 0,01 zł, w ramach wykonania zawartej umowy pożyczki zostały

przekazane przez (...) Sp. z o.o. środki pieniężne w kwocie 1600 zł. Powód nie złożył dokumentu, który dowodziłby takiej okoliczności.

W ocenie Sądu Okręgowego skoro nie zostały wykazane okoliczności zawarcia przez (...) Sp. z o.o. i pozwanego umowy pożyczki w jakiegokolwiek formie (pisemnej, elektronicznej) oraz jej istotne postanowienia, to brak jest podstaw, aby uznać, że Sąd Rejonowy naruszył przepisy prawa materialnego art. 720 § 1 k.c., art. 60 k.c. poprzez ich niezastosowanie.

Niezrozumiały jest również zarzut naruszenia przez Sąd pierwszej instancji przepisu art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 2 marca 2000 roku o ochronie niektórych praw konsumentów oraz o odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną przez produkt niebezpieczny (Dz. U. 2012, poz. 1225, j.t.). Ustawa ta zgodnie z przepisem art. 52 pkt 1 ustawy z dnia 30 maja 2014 r. o prawach konsumenta (Dz. U. 2014, poz. 827) straciła moc z dniem 25 grudnia 2014 roku i po wejściu nowej ustawy, dotychczasowe przepisy mają zastosowanie jedynie do umów zawartych przed dniem 25 grudnia 2014 roku. Według twierzeń powoda umowa z pozwanym została zaś zawarta w dniu 20 lutego 2015 roku. Podniesiony przez powoda nieadekwatny zarzut naruszenia prawa materialnego, nie mającego w ogóle zastosowania do oceny umowy, z której wywodzi skutki prawne, z uwagi na obowiązujący w postępowaniu uproszczonym model apelacji ograniczonej wyznacza zakres kompetencji kontrolnych i jest wiążący dla Sądu Okręgowego. Funkcją wniesionej w tym postępowaniu apelacji nie jest bowiem ponowne rozpoznanie sprawy, lecz wyłącznie kontrola wyroku wydanego przez sąd pierwszej instancji. Sąd Okręgowy nie rozpoznaje zatem sprawy na nowo w granicach zaskarżenia i nie ocenia powództwa (roszczenia), lecz tylko ocenia trafność (poprawność) zaskarżonego rozstrzygnięcia w ramach sformułowanych zarzutów (uchwała składu 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 31 stycznia 2008 r., III CZP 49/2007, OSNC 2008, nr 6, poz. 55, LexisNexis nr 1811245). Zarzuty te mogą być oparte na naruszeniu prawa materialnego przez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie. naruszenia przepisów postępowania, jeżeli mogło ono mieć wpływ na wynik sprawy. W każdej sprawie zarzuty apelacyjne muszą być przez wnoszącego apelację ściśle skonkretyzowane, nie wystarczy bowiem przytoczenie zarzutu w treści wynikającej z art. 505⁹ § 1¹ k.p.c., lecz konieczne jest wskazanie przepisów ocenianych jako naruszone wraz z opisem przejawów tego naruszenia oraz - w wypadku zarzutu naruszenia prawa procesowego - wskazanie wpływu naruszenia na wynik sprawy.

Ocena zarzutów naruszenie prawa materialnego - art. 509 § 1 k.c. i 65 § 2 k.c. jest bezprzedmiotowa, bowiem wytknięcie przez powoda ich błędnej wykładni odnosi się do umowy przelewu wierzytelności powstałej w wyniku zawarcia przez (...) Sp. z o.o. i pozwanego umowy pożyczki i jej niewykonania przez pozwanego. Skoro jednak nie zostało wykazane, aby umowa taka została zawarta i by poprzednikowi prawnego pozwanego przysługiwała wynikająca z niej wierzytelności, to w ogóle nie mogło dojść do skutecznego przeniesienia wierzytelności na powoda. Przy przelewie wierzytelności cesjonariusza nie chroni dobra wiara, dlatego nabędzie on wierzytelność w takim zakresie i tylko wówczas, gdy służyła ona cedentowi. Przeniesienie wierzytelności odbywa się więc zgodnie z zasadą, że nikt nie może przenieść więcej praw niż sam posiada (nemo in alium plus iuris transferre potest quam ipse habet) (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 3 października 2014 roku, V CSK 620/13, wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 26 maja 2015 roku, VI ACa 1307/13).

Mając na uwadze powyższe okoliczności Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację.

SSO Bartosz Pniewski

ZARZĄDZENIE

(...)